

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

« 19 »

2018 р.

ПРОГРАМА

**вступного іспиту при прийомі на навчання
для здобуття ступеня «доктор філософії» зі спеціальності**

033 Філософія

(вказати код та найменування спеціальності)

Освітньо-наукова програма - Філософія

(вказати назви освітньо-наукової програми)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного іспиту призначена для прийому на навчання для здобуття ступеня «доктор філософії» зі спеціальності «Філософія» (код 033).

Сьогодні перед вищою школою стоїть низка важливих завдань, зумовлених новими вимогами до підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних швидко адаптуватися до соціально-економічних змін у суспільстві, вивчати, усвідомлювати та цілеспрямовано використовувати нову наукову інформацію. В умовах економічного, соціального та політичного входження України до європейської та світової спільноти сучасні фахівці повинні бути конкурентноспроможними не лише на внутрішньому, але й на зовнішньому ринках праці. Тому філософська підготовка таких спеціалістів є не лише важливим етапом оволодіння науково-практичними знаннями, але й дійовим інструментом інтеграційного процесу, що набув інтенсивності у різних сферах суспільства.

АНОТАЦІЯ ТА ТИПОВІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИНОСИТЬСЯ НА КОНТРОЛЬНИЙ ЗАХІД

Контрольний захід проводиться з дисципліни «Філософія», яка надає людині необхідних знань про філософію як вищу форму світогляду людини, сукупність поглядів на світ у цілому та ставлення до нього людини, розуміння онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття, а також механізми виникнення і функціонування релігії, її основні типи і форми, вміння застосовувати філософську методологію при вирішенні наукових завдань свого профілю. Тому філософська підготовка таких спеціалістів є не лише важливим етапом оволодіння науково-практичними знаннями, але й дійовим інструментом інтеграційного процесу, що набув інтенсивності у різних сферах суспільства.

Вступник до аспірантури повинен володіти філософськими знаннями на рівні не нижче випускника магістратури.

Контрольні заходи (у формі тестів) розроблені на основі основних програмних питань з філософії:

1. Предмет Філософії.
2. Філософія як форма духовного освоєння світу.
3. Філософія Стародавнього Сходу
4. Антична філософія
5. Філософія Середньовіччя
6. Західноєвропейська філософія Відродження
7. Західноєвропейська філософія Нового часу
8. Давньоукраїнська філософія (X–XVIII ст.)
9. Німецька класична філософія
10. Світова філософія XX століття
11. Філософська думка в Україні в XIX–XX ст.
12. Філософська онтологія
13. Філософське вчення про розвиток
14. Гносеологія.
15. Проблема свідомості в філософії
16. Соціальна філософія
17. Соціальне пізнання
18. Філософія історії
19. Матеріальна сфера життя суспільства
20. Соціальна сфера життя суспільства
21. Духовна сфера життя суспільства
22. Політична сфера життя суспільства
23. Філософська антропологія
24. Аксиологія
25. Національне буття
26. Екологічне буття
27. Філософський аналіз науки
28. Прогностика і футурологія

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Вступне випробування відбувається у формі тестів. Для здобувачів ступеня «доктор філософії» пропонується тест з 40 питань для обрання однієї правильної відповіді.

Типовий приклад:

Вступне випробування з філософії

Тест № 1

№ п	Питання	Варіанти відповідей			
		А	Б	В	Г
1.	Історія філософії – це: А) галузь філософського знання Б) історія становлення філософії як науки В) самостійна історична наука Г) сукупність філософських шкіл, ідей та напрямків	☐	☐	☐	☐
2.	Матеріалізм Л.Фейербаха є: А) антропологічним Б) механістичним В) наївним Г) діалектичним	☐	☐	☐	☐

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційне випробування у формі тестів оцінюється відповідно національній шкалі та за шкалою ECTS таким чином:

КІЛЬКІСТЬ ВІРНИХ ВІДПОВІДЕЙ	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
36-40	90-100	A	відмінно
31-35	82-89	B	добре
27-30	74-81	C	
24-26	64-73	D	задовільно
20-23	60-63	E	
1-19	1-59	F	незадовільно

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS		Критерії оцінок
		Оцінка	Пояснення	
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	"Відмінно" – студент детально знає теоретичний матеріал та матеріал самостійної роботи, уміє давати визначення основних понять, розуміє сутність основних положень теорії та вільно їх трактує, оперує термінологією з курсу. Виконав ІНДЗ. На запитання викладача за програмою курсу відповідає не вагаючись. Опрацював теми для самостійного вивчення реалізував заплановані заходи.
82–89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	"Дуже добре" – студент знає теоретичний матеріал, виконав самостійну роботу. Виконав ІНДЗ. Вміє самостійно аналізувати матеріал та самостійно використовувати його в ході практичної роботи. На запитання відповідає, розуміє логіку проведення заходів.
75–81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	"Добре" – Все вище вказане виконує не повною мірою, однак знає теорію. Здатний виконувати засвоєні види діяльності та окремі операції на практиці. Виконує завдання викладача. При відповідях на запитання вагається, але знаходить вірні рішення. Опрацював теми для самостійного вивчення.
67–74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	"Задовільно" – знає основні теоретичні положення, при повторенні матеріалу відразу працює якісніше. Відповідає на більшу частину запитань викладача. Опрацював теми для самостійного вивчення, проте має певні труднощі при розробленні та проведенні заходів.
60–66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	"Достатньо" – все вище вказане виконує не повною мірою, однак виконав основні завдання і опрацював теми для самостійного опрацювання. На більшу частину запитань викладача відповідає.
35–59	Незадовільно	FX	Незадовільно	"Незадовільно (з можливістю повторного складання)" – не виконані вимоги для оцінки "достатньо", але студент виконує додаткові завдання в межах програми курсу (ІНДЗ).

1-34		Ф	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	"Незадовільно з обов'язковим повторним курсом" – не виконані вимоги на рівні "достатньо", не виконані додаткові завдання.
------	--	---	---	--

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

№ пор.	Бібліографічне описання	Кількість примір.	УДК
Базова література			
1	Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія. – К., Генеза, 1996. - 368 с.	103	101316.42 (075.8)
2	Філософія: Навч. посібник / За ред. І.Ф. Надольного.- К.: Вікар, 1997. - 584 с.	52	19981(07
3	Ільїн, В.В. Філософія : у 2 ч: підручник. Ч. 1: Історія розвитку філософської думки/ В. В. Ільїн, Ю. І. Кулагін. - К.: Альтерпрес, 2002. - 464 с. -	29	1(091)(07
4	Ільїн, В.В. Філософія : у 2 ч: підручник. Ч. 2: Філософські системи / В. В. Ільїн, Ю. І. Кулагін. - К.: Альтерпрес, 2002. - 464 с. -	31	1(091)(07
Допоміжна література			
1	Андрущенко, В.П.. Історія соціальної філософії (західноєвропейський контекст): підручник/ В. П. Андрущенко; Мін-во освіти України, КНУ ім.Т.Г.Шевченка. - К.: Тандем, 2000. - 416 с.	10	101316.42 091)(075. 8)
2	Андрущенко, В.П..	9	13(075)

№ пор.	Бібліографічне описання	Кількість примір.	УДК
	Проблема гуманізму у сучасній філософії: навчально-методичний посібник/ В. П. Андрущенко, Л. Губерський, В. Зуєв; Мін-во освіти України, КНУ ім.Т.Г.Шевченка. - К.: Глобус, 1994. - 64 с.		
3	Вандышев, В.Н. Философия. Экскурс в историю учений и понятий: курс лекций/ В. Н. Вандышев. - Сумы: Мрия, 1996. - 316 с.	25	1(075.8)
4	Гусев, В.І.. Західна філософія Нового часу. XVII-XVIII ст.: підручник/ В. І. Гусев. - 2-е вид., стереот.. - К.: Либідь, 2000. - 368 с.	7	1(075.8)
5	Життя етносу: соціокультурні нариси/ Б. Попов, В. Ігнатов, М. Степико. - К.: Либідь, 1997. - 238 с.	10	13(075.8)
6	Зіммель, Г.. Філософія грошей/ Г. Зіммель; Г. Зимель. - К.: Промінь, 2010. - 504 с. - (Філософські теорії).	5	1:336.74
7	Колінгвуд, Р.Дж. Ідея історії: 3 лекціями 1926-1928 р.р.: : пер. с англ/ Р. Дж. Колінгвуд. - К.: Основи, 1996. - 615 с.	6	1(091)
8	Крапивенский, С.Э Социальная философия/ С. Э. Крапивенский. - 3-е изд., испр. и доп. - Волгоград: Комитет по печати, 1996. - 352 с.	5	101316.4(08)
9	Краткий словарь по философии/ ред. Р. К. Медведева. - 2-е изд.. - М.: Изд-во полит. литературы, 1970. - 398 с. -	4	1(038)
10	Кримський, С.Б. Під сигнатурою Софії/ С. Б. Кримський. - К.:	4	130.2

№ пор.	Бібліографічне описання	Кількість примір.	УДК
	Києво-Могилянська академія, 2008. - 718 с.		
11	Петрушенко, В. Л. Філософія : навчальний посібник : у 2-х ч.. Ч. 1: Світова філософія. Фундаментальні проблеми філософії. Ч. 2: Релігієзнавство, етика та естетика, логіка/ В. Л. Петрушенко. - Львів: Новий Світ-2000, 2012. - 647 с.	15	ISBN 978-966-418-123-2
12	Сілаєва, Т.О. Філософія: курс лекцій/ Т. О. Сілаєва. - Тернопіль: Астон, 2003. - 216 с.	22	1(042) С 36
13	Філософія / Г. А. Заїченко. - К.: Вища школа, 1995. – 45 с.	47	1(075.8) Филос 56
14	Філософія: курс лекцій/ І. В. Бичко, А. К. Бичко, М. П. Бузький. - К.: Либідь, 1993. - 576 с.	10	1(075.8) Филос 56
15	Філософія/ І. Ф. Надольний. - К.: Вікар, 1997. - 584 с.	8	1(075.8) Филос 56
16	Філософія : навчально-методичний посібник для самост. вивчення дисципліни : у 2-х ч. : для студ. усіх спец. всіх форм навчання. Ч. 2: Філософські системи / ДВНЗ "Українська академія банківської справи Національного банку України"; уклад. О. П. Бойко. - Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2009. - 113 с.	20	1(073) Ф 56
17	Философия экономики: учебное пособие/ Мин-во образования и науки Украины, Киевский нац. торгово-эконом. ун-т; ред. С. В. Синяков. - К.: Альтерпрес, 2002. - 384 с.	4	330.16(075.8) Филос 56
18	Философия: энциклопедический словарь/ ред. А. А. Ивин. - М.: Гардарики, 2004. - 1072 с.	1	1(03) Филос 56
19	Философия: учебник/ В. Д. Губин, Т. Ю.	15	1(075.8)

№ пор.	Бібліографічне описання	Кількість примір.	УДК
	Сидорина, В. П. Филатова ; ред. В. Д. Губин. - М.: Русское слово, 1996. - 432 с.		Филос 56
20	Философия: учебное пособие/ ред. В. П. Кохановский. - 2-е изд., перераб. и доп.. - Ростов н/Д: Феникс, 2001. - 576 с.	3	1(075.8) Филос 56

ІНШІ ПІДРУЧНИКИ І НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ

1. Барулин В.С. Социальная философия. Учебник. – М: Изд-во МГУ, 1993. – Ч. 1, 2.
2. Введение в философию: учебн. для высших учебных заведений в двух частях / под общ. ред. И.Т. Фролова – Ч. 1. – М.: Политиздат, 1989; – Ч. 2. – М.: Политиздат, 1989.
3. Горський В.С. Історія української філософії: курс лекцій. – К, 1996.
4. Історія філософії України: підруч. / М.Ф. Тарасенко, М.Ю. Русин та ін. – К, 1994.
5. Князев В.М. Філософія. – К, 1996.
6. Кремінь В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. – К. : Грамота, 2007. – 576 с.
7. Мир философии. Книга для чтения: в 2-х ч. – Ч. I. – Исходные философские проблемы, понятия и принципы. – М.: Политиздат, 1991. – Ч. 2.
8. Мотрошилова Н.В. Рождение и развитие философских идей / Историко-философские очерки и портреты. – М.: Политиздат, 1991.
9. Человек. Общество. Культура. – М.: Политиздат, 1991.
10. Философский энциклопедический словарь. – М., 1983.

11. Філософія. Курс лекцій: навч. посібник / І.В. Бичко, В.Г. Табачковський,
Г.І. Горакта ін. – К.: Либідь, 1994.
12. Философия: уч. пособие / под ред. Е.В. Осичнюка. – К, 1994.

РОЗРОБЛЕНО:

професор кафедри філософії

О.П. Бойко

Схвалено на засіданні приймальної комісії

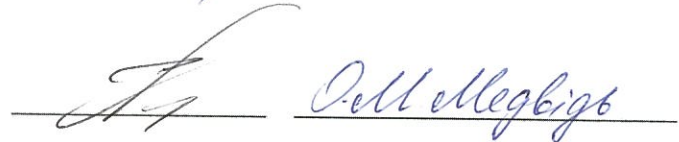
Протокол № 8 від «19» лютого 2018 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Василіна Р.А.

Голова приймальної
екзаменаційної комісії

О.М. Мельник